

Offshore Norges høringssvar til representantforslag om å stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land

Offshore Norge viser til punktene 1-4 i Dok8-forslaget fra Senterpartiet om å stanse ytterligere elektrifisering med kraft fra land og krav om erstatningskraft (Dokument 8:60 S (2024–2025) og Dok8-forslaget fra Sosialistisk Venstreparti om å pålegge Equinor å stille med erstatningskraft (Dokument 8:61 S (2024-2025)).

Store deler av jobben er gjort

Med dagens gjennomførte og pågående elektrifiseringsprosjekter vil utslippene fra olje- og gassindustrien reduseres med om lag 40 prosent i 2030. Det jobbes nå med ytterligere tre elektrifiseringsprosjekter: områdeløsning Halten, områdeløsning Tampen og Balder/Grane. Disse tre prosjektene trenger om lag 3 TWh kraft til sammen, som utgjør en liten andel av den totale kraftetterspørselen. Gjennomføres disse prosjektene, er mesteparten av elektrifiseringen på sokkelen gjennomført. Dersom disse prosjektene ikke gjennomføres, nås ikke klimamålet Stortinget påla bransjen i 2020 om å redusere utslippene med 50 prosent innen 2030. Disse prosjektene legger også grunnlaget for å redusere utslippene ned mot 70 prosent innen 2040 og til nær null i 2050.

Uforutsigbare rammebetingelser for klimainvesteringer

I forbindelse med de fleste utbygginger på norsk sokkel på 2000-tallet har myndighetene stilt krav om at operatørselskapene må vurdere kraft fra land som energiløsning. Det første prosjektet som ble elektrifisert ved oppstart var Troll A i 1996. Bransjen har siden jobbet systematisk med å legge om til elektrifisert drift. Stortingets heving av klimamålet for petroleumssektoren fra 40 til 50 prosent bidro til å forsterke behovet. Med utgangspunkt i den høye karbonkostnaden på norsk sokkel (både EU ETS og den norske CO2-avgiften), er kraft fra land for store utslippsreduksjoner det mest kostnadseffektive tiltaket. Andre tiltak som havvind og CCS vil være langt dyrere å gjennomføre og gi vesentlig lavere utslippsreduksjoner. For Snøhvit Future f. eks er kostnaden for kraft fra land 16 milliarder kroner mens en CCS-løsning er beregnet til å koste 40-45 milliarder kroner. Dersom bransjen nå, noen få år før målene skal innfris, pålegges å redusere utslippene med havvind eller CCS er det helt urealistisk å nå 2030-målet da det tar for lang tid å planlegge og gjennomføre nye prosjekter.

At det nå skapes usikkerhet om det mest effektive klimatiltaket bransjen har, som også har vært ønsket fra politikerne, bidrar til betydelig uforutsigbarhet for bransjens rammebetingelser. Det undergraver også tilliten og investeringsviljen i næringslivet i teknologi som kutter utslipp.

Dersom pågående elektrifiseringsprosjekter stoppes vil det være et alvorlig brudd på norsk forvaltningspraksis, og vil rokke ved Norges omdømme som et trygt og pålitelig land å investere i.

Elektrifisering er viktig for norsk sokkels konkurransekraft

Elektrifisering av innretningene på norsk sokkel er viktig for at Norge skal nå sine klimamål, og er nødvendig for at vi fortsatt skal ha en konkurransedyktig offshorenæring i Norge framover, som skal fortsette å levere energi i en framtid hvor utslipp skal fjernes og klimamålene skal nås.

I 2024 utarbeidet KonKraft den første [langsiktige utslippsprognosen](#) for norsk sokkel, som viser at utslippene kan falle med over 70 prosent til 2040 og til nær null i 2050 dersom alle identifiserte klimatiltak gjennomføres. Prognosen viser at det er mulig å nå det langsiktige klimamålet om nær null utslipp, samtidig som aktiviteten på norsk sokkel videreutvikles frem mot 2050.

Den langsiktige utslippsprognosen viser også betydningen av å gjennomføre alle identifiserte klimatiltak. Gjennom hele 2030-tallet vil utslippene være 2,5 millioner tonn CO₂ høyere per år dersom ikke de gjenstående elektrifiseringsprosjektene gjennomføres. Mellom 2030 og 2040 vil det gi økte utslipp på 25 millioner tonn, i tillegg til at dette vil føre til en stor økning i bransjens kvotekostnader i samme tidsrom.

Elektrifisering handler ikke bare om å nå klimamål, men om konkurransekraften til den norske olje- og gasssektoren i en lavutslipps framtid. Differansen mellom hva industrien må regne med å betale i CO₂-kostnader utfra dagens nivå frem til 2050 dersom ikke de resterende elektrifiseringsprosjektene gjennomføres, versus at de blir gjennomført, medfører en kostnad på 90 milliarder kroner.

Høyere CO₂-kostnader fram i tid vil kunne gjøre mindre ressursgrunnlag ulønnsomme dersom de ikke produseres via elektrifiserte installasjoner. Redusert elektrifisering vil altså kunne medføre at Norge utover 2030-tallet kan stå overfor beslutninger om å forlenge levetiden på olje- og gassfelt gjennom økt energibruk og utslipp, eller at produksjon stenges ned tidligere enn nødvendig. På sikt vil det bli færre installasjoner på sokkelen. Da er det viktig at de installasjonene som skal fortsette å produsere er elektrifiserte knutepunkter som gjør at Norge kan utvinne gjenværende ressurser på en økonomisk og bærekraftig måte.

Dersom man ikke elektrifiserer, vil det medføre en betydelig alternativkost i form av å kjøpe europeiske kvoter, i tillegg til at utslippene øker. Olje- og gass selskapene ruster seg altså for fremtiden og trykker arbeidsplasser i Norge, samtidig som man sikrer videre produksjon av pålitelig energi til Europa.

Elektrifisering reduserer klimagassutslipp nasjonalt og globalt

Det er ikke riktig at elektrifisering av sokkelen bare flytter utslippene ut av landet. På samme måte som å bytte ut fossil energi med fornybart i landbasert industri, vil elektrifisering av petroleumssektoren gi reduksjon av klimagassutslipp både nasjonalt og globalt.

Alle utslippskutt innenfor EUs kvotesystem har positiv effekt for det totale klimagassutslippet og gir globale utslippskutt. Dette bekreftes blant andre av Miljødirektoratet.

EU har vedtatt politikk som fører til at utslippskvotene skal til null rundt 2040. Uavhengig av om man tror dette vil bli gjennomført i 2040 eller noe senere, må alle industrier planlegge og gjennomføre

klimatiltak for å redusere utslippene hvis de skal være konkurransedyktige og kunne levere sine produkter til det europeiske markedet på lang sikt.

Negativ forskjellsbehandling av en bransje

Det er bekymringsverdig at det kun er en bransje i Norge som skal bli nektet å gjennomføre bedriftsøkonomiske og samfunnsøkonomiske klimatiltak, og i tillegg eventuelt bli pålagt krav om å bidra med erstatningskraft. Dette på tross av at bransjen på lik linje med andre industrier modner fram effektive og lønnsomme klimaprojekter.

Mye av kraftbehovet til elektrifisering av sokkelen er i allerede stor grad tatt høyde for i kraftsystemplaner, og kun 16 prosent av forventet kraftbehov i 2032 gjenstår å få godkjent tilknytning. Statnetts oversikt over tilknytnings saker viser at kraftbehovet innenfor landbasert industri, hydrogen/ammoniakk og datasentre er størst. Elektrifisering av sokkelen står kun for om lag en tiendedel av det totale kraftbehovet som er omsøkt, hvorav en høy andel allerede er reservert kapasitet.

I tillegg til å innfri tildelingskriteriene for å få tilgang til kraft, vil elektrifiseringsprosjektene som trenger kraft fram mot 2030 bidra både til å skape og opprettholde arbeidsplasser, gi store ringvirkninger og aktivitet i leverandørindustrien, i tillegg til å gi inntekter til staten.

De tre gjenstående elektrifiseringsprosjektene bransjen jobber med å modne fram er de mest marginale prosjektene, ettersom de enkleste og mest kostnadseffektive prosjektene allerede er gjennomført eller fattet investeringsbeslutning på. Prosjektene har fått godkjenning fra Energidepartementet om å gjøre tidliginvesteringer i nødvendig utstyr for prosjektene. Videre modning frem mot en investeringsbeslutning vil medføre betydelige kostnader for de involverte selskapene. En endring i rammebetingelsene ved at det stilles krav om erstatningskraft vil føre til at disse prosjektene ikke lengre er samfunnsøkonomisk eller bedriftsøkonomisk forsvarlige og dermed ikke vil bli besluttet i lisensene. Det betyr også at Stortingets mål om å halvere utslippene fra sokkelen i 2030, ikke nås.

Med vennlig hilsen,

Hildegunn T. Blindheim

Administrerende direktør